

Presidium - Nämnd för arbetsmarknad, näringsliv och attraktivitet

Tid: 2016-08-31 kl. 09:00-11:50

Plats: Regionens hus, sal B

§11 **Särskilt driftsstöd för butiker i glesbygd**
Diarienummer: RJL 2016/2125, 1953, 2241, 2635, 2633

Beslut

Presidiet föreslår nämnden besluta att bevilja bidrag enligt följande:

1. Bevilja Puttes Lanthandel AB, Ramkvilla 172 500 kr i särskilt driftstöd för 2016 av särskilda medel tilldelade från Tillväxtverket (Dnr 2016/2125)
2. Bevilja ICA Nära Korsberga 18 750 kr i särskilt driftstöd för 2016 av särskilda medel tilldelade från Tillväxtverket (Dnr 2016/1953)
3. Bevilja Annebergs Livs 140 734 kr i särskilt driftstöd för 2016 av särskilda medel tilldelade från Tillväxtverket (Dnr 2016/2241)
4. Avslå ansökan från Tempo Bottnaryd (Dnr 2016/2635) p.g.a. för ensidigt utbud av varor
5. Avslå ansökan från Goda butiken i Sandhem (Dnr 2016/2633) p.g.a. för kort avstånd till annat försäljningsställe

Sammanfattning

Tillväxtverket har beslutat, enligt regeringsuppdrag, att fördela medel till berörda stödmyndigheter för långsiktigt stöd till dagligvarubutiker i glesbygdsområden som bedöms som särskilt utsatta. Region Jönköpings län har för detta ändamål fått 275 000 kronor särskilda medel tilldelade från Tillväxtverket för 2016. Stödet delas ut enligt specifika förutsättningar och villkor men stödmyndigheten kan besluta att skjuta till mer medel. Då ansökningarna överstiger 275 000 kr tas överskjutande medel (56 984 kr) ur våra ordinarie statliga 1:1 medel.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 2016-08-19
- Skrivelse tillväxtverket, beslut om fördelning av medel för särskilt driftsstöd till dagligvarubutiker i sårbara och utsatta lägen

Presidium - Nämnd för arbetsmarknad, näringsliv och attraktivitet

Tid: 2016-08-31 kl. 09:00-11:50

Beslutet skickas till

Nämnden för Arbetsmarknad, näringsliv och attraktivitet.

Vid protokollet

Linda Byman

Justeras

Malin Olsson
Ordförande

Rätt utdraget,
Intygar

Lena Sandqvist

Regionledningskontoret

Lena Bohman Hjelmstedt

Nämnden för arbetsmarknad, näringsliv och
attraktivitet

Särskilt driftstöd för butiker

Förslag till beslut

Nämnden för arbetsmarknad, näringsliv och attraktivitet beslutar bevilja bidrag enl. följande:

1. Bevilja Puttes Lanthandel AB, Ramkvilla 172 500 kr i särskilt driftstöd för 2016 av särskilda medel tilldelade från Tillväxtverket (Dnr 2016/2125)
2. Bevilja ICA Nära Korsberga 18 750 kr i särskilt driftstöd för 2016 av särskilda medel tilldelade från Tillväxtverket (Dnr 2016/1953)
3. Bevilja Annebergs Livs 140 734 kr i särskilt driftstöd för 2016 av särskilda medel tilldelade från Tillväxtverket (Dnr 2016/2241)
4. Avslå ansökan från Tempo Bottnaryd (Dnr 2016/2635) p.g.a. för ensidigt utbud av varor
5. Avslå ansökan från Goda butiken i Sandhem (Dnr 2016/2633) p.g.a. för kort avstånd till annat försäljningsställe

Sammanfattning

Tillväxtverket har beslutat, enligt regeringsuppdrag, att fördela medel till berörda stödmyndigheter för långsiktigt stöd till dagligvarubutiker i glesbygdsområden som bedöms som särskilt utsatta. Region Jönköpings län har för detta ändamål fått 275 000 kronor särskilda medel tilldelade från Tillväxtverket för 2016. Stödet delas ut enligt specifika förutsättningar och villkor men stödmyndigheten kan besluta att skjuta till mer medel.

Då ansökningarna överstiger 275 000 kr tas överskjutande medel (56 984 kr) ur våra ordinarie statliga 1:1 medel.

Information i ärendet

Stödet får endast lämnas till försäljningsställen som har ett mångsidigt utbud av dagligvaror, är beläget mer än 15 km från ett annat försäljningsställe, har fasta lokaler på åretruntpbasis och har en nettoomsättning för dagligvaror på högst elva miljoner. Butiken i Anneberg ligger precis under gränsen 15 km men har stort behov av stöd. Enligt Tillväxtverkets regler kan då stödmyndigheten välja att skjuta till mer medel. I slutet av året kan stödmyndigheten ev. kompenseras för detta med medel från Tillväxtverket.

Beslutsunderlag

- Ansökningar från butikerna
- Riktlinjer och bestämmelser för särskilt driftstöd till dagligvarubutiker i sårbara och utsatta lägen från Tillväxtverket

Beslutet skickas till

Sökande butiker

REGIONLEDNINGSKONTORET

Agneta Jansmyr
Regiondirektör

Ulrika Geeraedts
Regional utvecklingsdirektör

Till: Länsstyrelser, landsting,
samverkansorgan enligt sändlista

Beslut om fördelning av medel för särskilt driftstöd till dagligvarubutiker i sårbara och utsatta lägen

Beslut

Tillväxtverket beslutar enligt regeringsuppdrag (N2015/08916/HL) att fördela medel till länsstyrelser eller i förekommande fall berörda landsting respektive samverkansorgan (i detta beslut kallade stödmyndigheter). Medlen ska användas till ett långsiktigt stöd till dagligvarubutiker i glesbygdsområden som bedöms som särskilt utsatta. Stödet är baserat på förslagen i betänkandet Service i glesbygd (SOU 2015:35).

Motivering och fördelning

Medlen fördelas enligt beskriven fördelningsmodell i bilaga 1.

Genomförande och villkor för beslut

Stödmyndighet ska enligt detta beslut med tillhörande riktlinjer besluta om driftstöd till försäljningsställen av dagligvaror i särskilt sårbara och utsatta lägen. Stödet ska beviljas i enlighet med nya och ändrade bestämmelser i förordningen (2000:284) om stöd till kommersiell service som kommer att träda ikraft under våren 2016 samt därutöver följa Tillväxtverkets riktlinjer för stödet enligt bilaga 2.

Stödmyndigheten får inte fatta beslut om stöd till slutlig stödmottagare förrän ovan nämnda förändringar i förordningen (2000:284) trätt i kraft.

Tillväxtverket förbehåller sig rätten att omfördela medel som inte har beslutats innan 15 september 2016.

Bilagor:

1. Fördelade medel år 2016 till respektive stödmyndighet samt beskrivning av fördelningsmodell.
2. Riktlinjer för särskilt driftstöd till försäljningsställen för dagligvaror i sårbara och utsatta lägen.
3. Ändring eller upphävande av beslut samt omfördelning och återkrav av fördelade medel.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Gunilla Nordlöf.

I handläggningen har Åsa Bjelkeby, Anna Bungler, Kristina Lindskog, Peter Blomquist och Pär Ove Bergquist deltagit. Den senare föredragande av ärendet.

Stockholm 2016-03-01

Gunilla Nordlöf

Pär Ove Bergquist

Sändlista:

Länsstyrelsen i Blekinge
Länsstyrelsen i Dalarna
Region Gotland
Region Gävleborg
Region Jämtland-Härjedalen
Region Jönköping
Region Halland
Regionförbundet i Kalmar län
Region Kronoberg
Länsstyrelsen i Norrbotten
Region Skåne
Länsstyrelsen i Stockholm
Länsstyrelsen i Södermanland
Länsstyrelsen i Uppsala
Länsstyrelsen i Värmland
Länsstyrelsen i Västerbotten
Länsstyrelsen i Västernorrland
Länsstyrelsen i Västmanland
Region Västra Götaland
Region Örebro
Region Östergötland

Kopia:

Näringsdepartementet

Vid frågor i detta ärende kontakta:

Pär Ove Bergquist

Tillväxtverket

Tel: 08-689 95 89

E-post: parove.bergquist@tillvaxtverket.se

Bilaga 1 till Tillväxtverkets beslut 2016-03-01 (Dnr: 1.2.2-Å 2015-1739)

Fördelade medel år 2016 till respektive beslutande organisation samt beskrivning av fördelningsmodell.

Länsstyrelser eller i förekommande fall berörda landsting respektive samverkansorgan(stödmyndigheter) tilldelas medel enligt tabell 1 nedan, för att fatta beslut om driftstöd till försäljningsställen för dagligvaror i särskilt sårbara och utsatta lägen.

Stödmottagaren ska som villkor för stöd åta sig att utföra en tjänst av allmänt ekonomiskt intresse. I beslut om stöd ska stödmyndighet därför ange de närmare villkoren för tjänsten. Dessa ska innefatta åtminstone vilket utbud av dagligvaror som ska tillhandahållas och under vilken tid som försäljningsstället ska hållas öppet. Av stödbeslutet ska det framgå att stödet har karaktären av stöd av mindre betydelse och det ska finnas en uttrycklig hänvisning till kommissionens förordning (EU) nr 360/2012 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse som beviljas företag som tillhandahåller tjänster av allmänt ekonomiskt intresse.

Tabell 1: Fördelade medel per län budgetår 2016.

Län	Stödmyndighet	Fördelade medel(kr)
Blekinge	Länsstyrelsen i Blekinge	-
Dalarna	Länsstyrelsen i Dalarna	1 932 401
Gotland	Region Gotland	-
Gävleborg	Region Gävleborg	1 107 816
Jämtland	Region Jämtland-Härjedalen	4 143 659
Jönköping	Region Jönköping	275 000
Halland	Region Halland	-
Kalmar	Regionförbundet i Kalmar län	499 689
Kronoberg	Region Kronoberg	949 586
Norrbottn	Länsstyrelsen i Norrbotten	4 501 580
Skåne	Region Skåne	300 000
Stockholm	Länsstyrelsen i Stockholm	3 306 987
Södermanland	Länsstyrelsen i Södermanland	300 000
Uppsala	Länsstyrelsen i Uppsala	566 667
Värmland	Länsstyrelsen i Värmland	1 432 608
Västerbotten	Länsstyrelsen i Västerbotten	6 376 061
Västernorrland	Länsstyrelsen i Västernorrland	2 352 925
Västmanland	Länsstyrelsen i Västmanland	266 667
Västra Götaland	Region Västra Götaland	4 306 262
Örebro	Region Örebro	558 023
Östergötland	Region Östergötland	1 824 070
	Totalsumma	35 000 000

Enligt regeringens beslut (N2015/08916/HL) ska Tillväxtverket utarbeta en modell för fördelning av medlen i samverkan med Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar

och analyser (Tillväxtanalys). Stödet har fördelats baserat på förslag i betänkandet av utredningen Service i glesbygd (SOU 2015:35). Medlen har fördelats på respektive län och stödmyndighet utifrån fördelningsnyckeln:

- Antal försäljningsställen av dagligvaror beläget mer än 15 km från nästa försäljningsställe av dagligvaror och som har en nettoomsättning av dagligvaror på högst 11 miljoner kronor.¹

Beskrivning av fördelningsmodell

Underlag inför fördelning av 35 miljoner kronor (mnkr) till respektive län har erhållits från Tillväxtanalys. Underlaget består av statistik över samtliga försäljningsställen för dagligvaror (ca 5100 försäljningsställen) som innehåller uppgifter om bl.a. geografiskt läge samt nettoomsättning från försäljning av dagligvaror per 2014-12-31.

Tillväxtanalys har bearbetat denna statistik och har för respektive försäljningsställe beräknat avståndet (meter) till nästa försäljningsställe av dagligvaror.

Det särskilda driftstödet ska lämnas till försäljningsställe som är beläget mer än 15 kilometer från annat försäljningsställe av dagligvaror, är öppna på året runt basis och har en nettoomsättningen för dagligvaror som uppgick till högst 11 mnkr vid senaste årsredovisning.

Dessa begränsningar av stödet innebär att ett stort antal försäljningsställen faller bort som stödbara butiker. För butiker med mellan 14500 till 14999 meter (vilket berör totalt 12 butiker) till nästa butik så har avståndet avrundats upp till 15 kilometer. En annan faktor som tagits i beaktande är att statistik över försäljningsställen innehåller allt från stormarknader till mindre servicebutiker, trafikbutiker och säsongöppna butiker. De senare har så långt det varit möjligt utifrån butikstatistik plockats bort ur underlaget. Trafikbutiker är enligt definition servicebutiker i anslutning till en bensinstation. En bedömning har gjorts att trafikbutikerna generellt inte fyller samma funktion som en servicebutik för dagligvaror. Dels p.g.a. utbudet av dagligvaror men även hur de geografiskt är placerade. Därför har valet gjorts att inte ta med trafikbutiker i underlaget över tillgänglighetsberäkningar från Tillväxtanalys. Om trafikbutikerna hade räknats in i denna beräkning så hade resultatet blivit att ett färre totalt antal försäljningsställen hade klarat avståndskravet på 15 kilometer.

I statistik över försäljningsställen som klarar kraven i bestämmelser för stödet avseende avstånd och nettoomsättning av dagligvaror har en uppskattning gjorts enligt beräkningsmodell i bilaga 2 för att få ett beräknat belopp av stöd. Då underlaget innehåller uppgifter om omsättning uppdelat på omsättningsklasser (2 till 3 mnkr per omsättningsklass) så har stödbeloppet beräknats utifrån det genomsnittliga beloppet i respektive omsättningsklass, enligt tabell 2. En av de ursprungliga omsättningsklasserna i statistikunderlaget var 10 – 15 mnkr vilket inte stämmer med den övre gränsen för stödet på 11 mnkr i omsättning. Därför har en avstämning gjorts med länens handläggare för stöd till kommersiell service. Samtliga försäljningsställen i denna omsättningsklass (ca 40st) har kontrollerats för att se vilka som har en omsättning under 11 mnkr och därmed bör finnas med i underlaget för fördelning av medel till länen. Detta resulterade i att 11 försäljningsställen i omsättningsklass 10-15 mnkr togs med i beräkningsunderlaget och delades upp på omsättningsklasserna 10 mnkr respektive 10,5 mnkr.

¹ Underlag från Tillväxtanalys, 2016-02-15. (Baserat på Delfi Marknadspartner statistik över dagligvarubutiker 2015 med uppgifter per 2014-12-31)

Tabell 2: Omsättningsklasser, antal butiker med över 15 km till nästa butik, och beräknat stöd per omsättningsklass

Omsättningsklass (mnr)	Antal butiker (3)* (>15km)	Genomsnitt omsättning (kr)	Beräknat stöd (kr) (Utifrån omsättningsklass)
(1)*0,5 – 1	1	1 000 000	33 333
1 – 2	15	1 500 000	66 667
2 – 3	21	2 500 000	133 334
3 – 4	27	3 500 000	200 000
4 – 5	26	4 500 000	266 667
5 – 6	23	5 500 000	300 000
6 – 8	21	7 000 000	300 000
8 – 10	23	9 000 000	150 000
(2)*10	7	10 000 000	75 000
(2)*10,5	4	10 500 000	37 500
Summa	168		

(1)* För omsättningsklass 0,5-1 mnr så beräknas stödet på 1 000 000 kr då det inte finns någon butik med lägre omsättning i beräkningsunderlaget

(2)*Omsättningsklass skapad efter dialog med länen utifrån butiker med ursprunglig omsättningsklass 10-15 mnr

(3)* Avstånd 14500 – 14999 meter har avrundats upp till 15 kilometer

Tabell 3: Fördelade medel per län budgetår 2016. Antal försäljningsställen med omsättning under 11 mnr samt mer än 15 km till närmaste försäljningsställe

Län	Antal Försäljningsställen	Beräknat stöd	Tillägg andel av resterande stöd upp till 35 mnr	Totalt fördelade medel 2016
BLEKINGE	-	-	-	-
DALARNA	9	1 858 334	74 067	1 932 401
GOTLAND	-	-	-	-
GÄVLEBORG	5	1 066 668	41 148	1 107 816
JÄMTLAND	21	3 970 836	172 823	4 143 659
JÖNKÖPING	2	275 000	-	275 000
HALLAND	-	-	-	-
KALMAR	3	475 000	24 689	499 689
KRONOBERG	4	916 667	32 919	949 586
NORRBOTTEN	25	4 295 839	205 741	4 501 580
SKÅNE	1	300 000	-	300 000
STOCKHOLM	13	3 200 002	106 985	3 306 987
SÖDERMANLAND	1	300 000	-	300 000
UPPSALA	2	566 667	-	566 667
VÄRMLAND	7	1 375 000	57 608	1 432 608
VÄSTERBOTTEN	30	6 129 172	246 889	6 376 061
VÄSTERNORRLAND	12	2 254 169	98 756	2 352 925
VÄSTMANLAND	1	266 667	-	266 667
VÄSTRA GÖTALAND	20	4 141 669	164 593	4 306 262
ÖREBRO	3	533 334	24 689	558 023
ÖSTERGÖTLAND	9	1 750 003	74 067	1 824 070
Totalsumma	168	33 675 027	1 324 973	35 000 000

Slutligen återfinns 168 försäljningsställen av dagligvaror som har en omsättning på under 11 mnkr och mer än 15 km till nästa försäljningsställe. Tre län (Blekinge, Gotland och Halland) har enligt statistik inga butiker som klarar dessa kriterier. Fem län (Jönköping, Skåne, Södermanland, Uppsala och Västmanland) har en eller två butiker som klarar kraven. Då det beräknade stödet utgår från omsättningsklasser enligt ovan så finns en risk att verklig omsättning för ett försäljningsställe medför att ett större stöd bör beviljas än det beräknade stödet enligt fördelningsmodellen. Det skulle kunna resultera i att ett läns tilldelade medel inte räcker till vid beviljande av stöd. Detta är extra stor risk då ett län har något enstaka försäljningsställe som klarar kraven för stödet. För att undvika detta scenario har det beräknade stödet justerats för de sistnämnda fem länen. För respektive län har ett försäljningsställe erhållit ett högre beräknad stöd utifrån närmaste omsättningsklass som ger ett högre beräknad stöd. Som exempel har ett beräknat stöd i omsättningsklass 4-5 mnkr justerats från 266 667 kr till 300 000kr. Ett län med endast ett försäljningsställe kan maximalt tilldelats 300 000 kr då detta är det maximala stödet som kan beviljas per försäljningsställe.

Då det totala beräknade stödet inte kommer upp till exakt 35 mnkr fördelas resterande 1 324 973 kronor på de 13 övriga länen utifrån respektive läns antal försäljningsställen i relation till totalt antal försäljningsställen för dessa län(161 st), enligt tabell 3. De fem länen ovan får ingen del av denna resterande pott då de redan har kompenserats enligt ovanstående beskrivning.

Observera att underlaget med 168 försäljningsställen inte utgör en exakt förteckning över de som är berättigad till driftstöd samt storlek på stödbelopp. Det är en teoretisk fördelningsmodell och andra faktorer kan påverka stödet. T.ex. finns bestämmelser för stödet såsom mångsidigt utbud, öppettider, detaljerade uppgifter om nettoomsättning och annan grundläggande service som påverkar om försäljningsstället är berättigat till stöd och till vilket belopp. Andra faktorer som påverkar stödgivning kan vara konkurser, stängning eller nyöppning av butiker. Dessa faktorer har inte kunnat beaktas vid beräkning av fördelade medel.

Uppföljning, omfördelning samt fördelning av medel för åren 2017 - 2019

Tillväxtverket kommer att följa upp användningen av de medel som fördelas enligt detta beslut. Efter den 15 september görs en uppföljning av stödmyndigheternas beviljade och utbetalda stöd för att se om någon stödmyndighet har kvar medel eller brist på medel. En eventuell omfördelning av medel kan därefter komma att genomföras. En slutlig uppföljning görs efter avslutat budgetår för redovisning till Regeringskansliet som samordnas med Tillväxtverkets övriga redovisningar på serviceområdet

Fördelning av medel för kommande år 2017-2019 kommer att göras årligen inför kommande budgetår. Dessa fördelningar kommer utgå dels från ny butiksstatistik som erhålls från Tillväxtanalys men faktiskt utfall innevarande år, av stödmyndigheters beviljade stöd, kan även komma att beaktas vid fördelning av medel.

Bilaga 2 till Tillväxtverkets beslut 2016-03-01 (Dnr: 1.2.2-Ä 2015-1739)

Riktlinjer och bestämmelser för särskilt driftstöd till dagligvarubutiker i sårbara och utsatta lägen

Enligt regeringsuppdrag 2015-12-17(N2015/08916/HL) ska Tillväxtverket fördela 35 000 000 kr per år under perioden 2016-2019 till länsstyrelser eller i förekommande fall berörda landsting respektive samverkansorgan(stödmyndigheter). Medlen ska användas till ett långsiktigt stöd till dagligvarubutiker i glesbygdsområden som bedöms som särskilt utsatta. Stödet är baserat på förslagen i betänkandet Service i glesbygd (SOU 2015:35)

Stödet ska beviljas i enlighet med nya och ändrade bestämmelser i förordningen (2000:284) om stöd till kommersiell service, samt kommissionens förordning (EU) nr360/2012 av den 25 april 2012 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse som beviljas företag som tillhandahåller tjänster av allmänt ekonomiskt intresse.

Tillämpningsområde

Dessa riktlinjer anger:

- Förutsättningar och villkor för lämnande av stöd till slutlig stödmottagare
- Definitioner av ord och benämningar
- Beskrivning av beräkning av stödets storlek samt bakgrund till beräkningsmodell.
- Beskrivning av ansökan om stöd och uppdrag att tillhandahålla tjänst av allmänt ekonomiskt intresse.
- Beskrivning av beslut om stöd och uppdrag att tillhandahålla tjänst av allmänt ekonomiskt intresse

Förutsättningar och villkor för lämnande av stöd till slutlig stödmottagare

Stöd får endast lämnas till ett försäljningsställe som har ett **mångsidigt utbud av dagligvaror** och som

1. är **beläget mer än 15 km** från ett annat försäljningsställe som har ett mångsidigt utbud av dagligvaror, eller i ett skärgårdsområde utan fast landförbindelse.
2. har **fasta lokaler** som är öppna så att kunderna kan få tillgång till dagligvaror på **åretruntbasis**, och
3. har en **nettoomsättning för dagligvaror** som uppgick till **högst elva miljoner kronor** vid senaste årets årsredovisning, årsbokslut eller annat liknande underlag.

Om det finns **särskilda skäl** för det, får särskilt driftstöd lämnas till ett försäljningsställe trots att det inte uppfyller förutsättningarna enligt första stycket 1 och 3

Vid en bedömning av ansökningar om särskilt driftstöd ska försäljningsställen som är betydelsefulla även för tillgängligheten till **annan grundläggande kommersiell service** än försäljning av dagligvaror prioriteras.

Särskilt driftstöd lämnas med **högst 300 000 kronor per år** och försäljningsställe. Frågan om **stöd ska prövas för varje år**.

Stödmottagaren ska som villkor för stöd åta sig att utföra en **tjänst av allmänt ekonomiskt intresse**. Länsstyrelsen eller berört landsting/samverkansorgan ska i stödbeslutet ange de närmare villkoren för tjänsten. Dessa ska innefatta åtminstone vilket utbud av dagligvaror som ska tillhandahållas och under vilken tid som försäljningsstället ska hållas öppet. Av stödbeslutet ska det framgå att stödet har karaktären av stöd av mindre betydelse och det ska finnas en uttrycklig hänvisning till kommissionens förordning (EU) nr 360/2012.

Definitioner och bedömningar

Nedan följer några benämningar som blir aktuella för stödet till slutlig stödmottagare. För respektive benämning ges en definition samt rekommendation för bedömning av dessa.

<i>dagligvaror</i>	Grundläggande varor såsom livsmedel, drycker, tobak och hushållsartiklar som konsumenterna köper flera gånger i veckan.
<i>mångsidigt utbud av dagligvaror</i>	Minst 1000 artiklar, varav varugrupperna mejeri, charkvaror, ägg, färskt bröd, frukt och grönsaker bör finnas representerade. För butiker med omsättning under 2 miljoner kronor kan avsteg göras från ovanstående definition av mångsidigt utbud. Dock ska sådan butik vara betydelsefull för annan grundläggande kommersiell service (se definition nedan)
<i>15 km från ett annat försäljningsställe</i>	Avstånd mäts i kortast farbara bilväg. För att butik ska bedömas som i skärgårdsområde gäller att fast landförbindelse (bro/tunnel) saknas.
<i>fasta lokaler</i>	Försäljningsstället får inte utgöras av varubuss eller verksamhet som flyttas till annan ort under del av året.
<i>öppet på åretruntbasis</i>	Öppet året runt i genomsnitt minst 40 timmar per vecka för butiker med omsättning på minst 2 miljoner kronor och max 11 miljoner kronor. Öppet året runt i genomsnitt minst 20 timmar per vecka för butiker med omsättning under 2 miljoner kronor. Säsongsbutiker kan inte erhålla stöd.
<i>nettoomsättning av dagligvaror</i>	Omsättning för andra produkter än dagligvaror samt andra servicetjänster ska avräknas vid beräkning av nettoomsättning.

	T.ex. specialvaror, drivmedel, ombudstjänster, café, uthyrning av fordon.
<i>särskilda skäl</i>	Innan beslut om stöd som grundas på särskilda skäl ska Tillväxtverket kontaktas.
<i>annan grundläggande kommersiell service</i>	Med grundläggande kommersiell service menas dagligvaror, drivmedel, post, apotek och betaltjänster(kontanter, betalningsförmedling, dagskassahantering)
<i>tjänst av allmänt ekonomiskt intresse</i>	För detta stöd menas tillhandahållande av kommersiell service enligt de villkor som kommer att gälla enligt förordningen (2000:284) om stöd till kommersiell service och enligt de närmare villkor kring utbud av dagligvaror och öppethållande m.m. som anges av länsstyrelsen eller berört landsting/samverkansorgan i beslut om stöd.

Beräkning av stödets storlek

Stödet ska beräknas på försäljningsställets nettoomsättning av dagligvaror enligt senaste årets årsredovisning, årsbokslut eller annat liknande underlag.

Stödets omfattning följer nedanstående beräkningsmodell samt visas i bild 1 nedan:

Omsättning mellan 500 000 och 5 000 000 kronor:

$$\text{Stöd} = - 33\,333 + 0,067 * \text{omsättning}$$

Omsättning mellan 5 000 000 och 7 000 000 kronor:

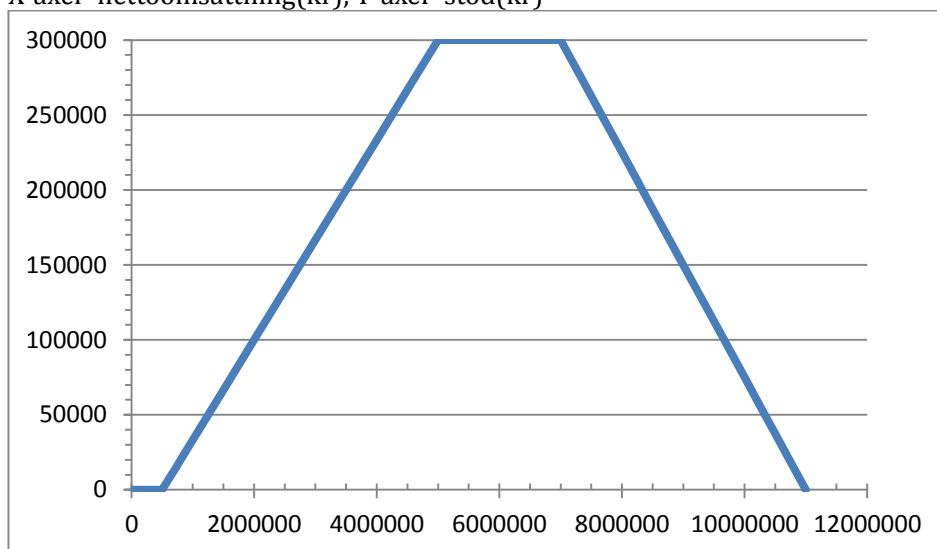
$$\text{Stöd} = 300\,000$$

Omsättning mellan 7 000 000 och 11 000 000 kronor:

$$\text{Stöd} = 300\,000 - 0,075 * (\text{omsättning} - 7\,000\,000)$$

Bild 1: Stödets omfattning i relation till butikens omsättning.

X-axel=nettoomsättning(kr), Y-axel=stöd(kr)

Bakgrund till beräkningsmodell²

Studier av rörelsemarginaler i butiker med olika omsättningsnivåer ligger till grund för beräkningsmodellen. Rörelsemarginalen för butiker som har en omsättning under 2 miljoner kronor har medianvärdet 0,22 procent, medan motsvarande resultat för butiker med mellan 2 miljoner och 5 miljoner kronor i omsättning är 0,97 procent. Denna rörelsemarginal ökar sedan ytterligare för butikerna med mellan 5 miljoner och 11 miljoner kronor i omsättning (1,17) och uppgår till 2,32 procent för medianbutiken som har över 11 miljoner kronor i omsättning. Detta indikerar att butikerna med lägre omsättning har ett större stödbehov för att komma upp till en viss rörelsemarginal i jämförelse med de butiker som har en högre omsättning.

Stödmodellen har utformats för att minimera risken för de negativa incitamentseffekter som selektiva företagsstöd kan ge upphov till. I vanliga fall brukar det framhållas att vinstmarginalen inte långsiktigt kan avvika från konkurrenternas vinstmarginaler eftersom detta leder till att de då inte kan överleva på marknaden. Glesbygdsbutiker möter i de flesta fall inte någon direkt lokal konkurrens och driftsstödet är snarare utformat för att en butik ska kunna vara kvar för att överhuvudtaget kunna erbjuda invånarna i glesbygd tillgång till kommersiell service.

I en sådan situation är det rimligt att rörelsemarginalen borde täcka räntekostnader, investeringskostnader för anläggningen och erbjuda en viss vinst till ägarna som kompensation för den risk som de tar. En rörelsemarginal under 3 procent bör i de flesta fall indikera att företaget inte mår speciellt bra. Stödmodellen är utformad som ett "tält", med ett stigande stöd för ökad omsättning upp till 5 miljoner kronor. Detta minskar risken för oseriösa butiksetableringar och ger de minsta butikerna incitament att expandera sin verksamhet. Stödet avtrappas sedan för att nå noll vid en omsättning på 11 miljoner kronor.

² Betänkande av utredningen Service i glesbygd (SOU 2015:35)

Ansökan om stöd och uppdrag att tillhandahålla tjänst av allmänt ekonomiskt intresse

Ansökan om stöd och ansökan om uppdrag att tillhandahålla tjänst av allmänt intresse får göras av ägaren till ett försäljningsställe för dagligvaror.

Detta stöd omfattas av EU:s regler om s.k. statsstöd (Kommissionens förordning (EU) nr 360/2012). För att stöd ska kunna beviljas måste den som söker stöd också ansöka om att utföra en så kallad tjänst av allmänt ekonomiskt intresse. Med "allmänt ekonomiskt intresse" menas för detta stöd tillhandahållande av kommersiell service enligt de nya och ändrade bestämmelserna i förordningen (2000:284) om stöd till kommersiell service och enligt de närmare villkor kring utbud av dagligvaror och öppethållande m.m. som anges av länsstyrelsen eller berört landsting/samverkansorgan i beslut om stöd.

Sökanden måste också åta sig att utföra en tjänst av allmänt ekonomiskt intresse. Detta åtagande måste sedan, i form av villkor, framgå av beslutet om stöd, se nedan under rubriken "Beslut om stöd...".

Ansökan via "Min ansökan"

Ansökan ska göras via e-tjänsten "Min ansökan" som finns att nå via websidan www.minansokan.se.

I "Min ansökan" väljs den länsstyrelse eller berört landsting eller samverkansorgan i det län där verksamheten bedrivs.

I ansökan ska stödsökanden bland annat lämna uppgift om:

- avstånd till närmaste försäljningsställe som har ett mångsidigt utbud av dagligvaror för dagligvaror
- dagligvarusortiment
- öppettider
- nettoomsättning för dagligvaror
- andra servicefunktioner såsom ombud eller andra tjänster
- övrigt ekonomiskt stöd som sökanden fått under de två föregående beskattningsåren samt det innevarande beskattningsåret

I "Min ansökan" beräknas ansökt belopp med automatik enligt ovan beskriven beräkningsmodell och utifrån angiven omsättning för dagligvaror för det senaste året.

En stödmottagare som önskar göra en förnyad ansökan om stöd nästkommande år ska i ny ansökan lämna en redogörelse för hur försäljning och lönsamhet har utvecklats det senaste året. Denna redogörelse bör även beskriva vilka åtgärder som har genomförts för bättre lönsamhet under senaste året samt vilka åtgärder som planeras det kommande året.

Ansökan om servicebidrag och särskilt driftstöd samma år

Om stödsökanden under samma år ansöker både om särskilt driftstöd och servicebidrag så ska driftstödet räknas av från det högsta beloppet servicebidrag som får lämnas (250 000 kronor eller av särskilda skäl 300 000 kronor)

Beslut om stöd samt uppdrag att tillhandahålla tjänst av allmänt ekonomiskt intresse

Bestämmelser i förordning 2000:284 för särskilt driftstöd i sårbara och utsatta områden träder i kraft under våren 2016. Beslut om stöd till slutlig stödmottagare får inte fattas förrän de nya och ändrade bestämmelserna trätt i kraft.

Innan länsstyrelse eller i förekommande fall berört landsting eller samverkansorgan (stödmyndighet) beslutar om stöd ska berörd kommun höras. Även berörda lokala organisationer bör höras i den omfattning som behövs.

Särskilda villkor för stöd

Stödmottagaren ska som villkor för stöd åta sig att utföra en tjänst av allmänt ekonomiskt intresse. Det är därför viktigt att det tydligt framgår av rubriken alternativt som en särskild rad i inledningen av beslutet att det förutom stöd också är ett uppdrag att utföra en tjänst av allmänt ekonomiskt intresse. Av EU-förordningen (360/2012) framgår det att det stödmottagande företaget skriftligen ska ha fått i uppdrag att tillhandahålla den tjänst av allmänt ekonomiskt intresse för vilken stödet beviljas.

Stödmyndighet ska i stödbeslutet ange de närmare villkoren för tjänsten. Dessa ska innefatta åtminstone vilket utbud av dagligvaror som ska tillhandahållas och under vilken tid som försäljningsstället ska hållas öppet. Av stödbeslutet ska det framgå att stödet har karaktären av stöd av mindre betydelse och det ska finnas en uttrycklig hänvisning till kommissionens förordning (EU) nr 360/2012.

Tillväxtverket har tagit fram exempel på uppdragsformulering och villkor som ska finnas med i beslutet om stöd och uppdrag för att säkerställa att beslutet uppfyller EU:s rättsliga krav på detta stöd.

Regler avseende ekonomiska ramar för stödmyndigheter

Beslut om fördelning av medel för budget året 2016 till respektive stödmyndighet sker 1 mars 2016. Enligt regeringsbeslut (N2015/08916/HL) ska utbetalning till de berörda stödmyndigheter belasta det under utgiftsområde 19 Regional tillväxt uppförda anslaget 1:1 regionala tillväxtåtgärder, anslagsposten 24:1 Tillväxtverket.

För landsting och samverkansorgan så ligger varje organisations del av anslaget på Tillväxtverket och när beslut om utbetalningar görs via Nyps går utbetalningen ut från Tillväxtverket och belastar samtidigt respektive organisations andel av anslaget hos Tillväxtverket.

För att förenkla hanteringen för länsstyrelserna kommer även länsstyrelsernas tilldelade medel för detta stöd att hanteras på samma sätt som för landsting och samverkansorgan. På så vis underlättas uppföljning av beviljade medel och det blir enklare att göra eventuell omfördelning av medel mellan stödmyndigheterna. Beslut och utbetalningar för stödet bör genomföras under första halvåret så att det finns tid att göra avstämningar för att se om det behöver göras omprioriteringar av medel mellan stödmyndigheterna. Med detta upplägg uppstår inga outnyttjade medel hos stödmyndigheterna och därmed kommer inte Tillväxtverket behöva begära återbetalningar av medel från stödmyndigheterna i slutet av året.

Dispositionsrätt

Tillväxtverket har dispositionsrätten till fördelade medel enligt detta beslut och belastar anslaget 1:1, Regionala tillväxtåtgärder, anslagsposten 24:1, utgiftsområde 19 Regional tillväxt. Tillväxtverket har därför ansvar för uppföljning och utbetalning av de till stödmyndigheterna fördelade medlen

Tillhandahållande av underlag

I samband med att stödmyndighet beslutar om utbetalning av medel i ett ärende som berör i detta beslut aktuella anslagsmedel ska stödmyndigheten till Tillväxtverket tillhandahålla underlag för utbetalning av aktuella medel. Detta sker i första hand genom att Tillväxtverket har behörighet att direkt följa upp ärenden i stödärendehanteringssystemet Nyps. Tillväxtverket förbehåller sig rätten att även på annat sätt kräva underlag för uppföljningen av fördelade medel.

Nypsadministration

På nedanstående länk till Nypscentralen finns information om några saker att tänka på för att "Min ansökan" ska kunna användas för detta stöd.

<http://nypscentralen.tillvaxtverket.se/driftstod>

Stödtypen Servicebidrag inom förordningen (2000:284) för Kommersiell service har anpassats så att den även kan användas för ansökan och handläggning av det nya särskilda driftstödet till utsatta dagligvarubutiker i glesbygd.

För detta har det därför tillkommit två nya stödtyper under stödtypen servicebidrag:

- "Servicebidrag"
- "Särskilt driftstöd till dagligvarubutiker"

I vissa särskilda fall kan det bli aktuellt att stödmyndighet behöver använda sitt ordinarie 1:1-anslag till det nya stödet. Detta kan t.ex. uppstå om de medel som årligen kommer att tilldelas stödmyndigheten inte är tillräckliga utifrån efterfrågan på stöd. Detta skulle kunna bero på att den teoretiska fördelningen av medel inte överensstämmer med den verkliga butiksstrukturen. En annan orsak kan vara att verkliga omsättningsuppgifter hos stödsökanden avviker för mycket mot den genomsnittliga omsättningen i respektive omsättningsklass som legat till grund för beräkning av de fördelade medlen. En tredje orsak kan vara att stödmyndighet utifrån särskilda skäl har beviljat stöd till försäljningsställen som har ett avstånd på mindre än 15 km till närmaste försäljningsställe.

Samtliga dessa fall kan leda till att tilldelade medel inte är räcker till. Därför har två stödtyper skapats under "Särskilt driftstöd till dagligvarubutiker" för att hålla isär de olika anslagen:

- Särskilt driftstöd till dagligvarubutiker – särskilda medel
- Särskilt driftstöd till dagligvarubutiker – ordinarie 1:1 anslag

Observera att det är stödtypen för de särskilt tilldelade medlen som i första hand ska användas. Bara i undantagsfall skall stödtypen för "ordinarie 1:1 anslag" användas. I Nyps är stödtypen för "särskilda medel" förvalt i systemet. Vid behov av byte av stödtyp i Nyps ska handläggaren på stödmyndigheten gå in under "Redigera" och välja "Detaljerad stödtyp". Sedan väljs stödtypen "ordinarie 1:1 anslag". (Se bild 1 och 2 nedan)

Bild 1. Redigera detaljerad stödtyp i Nyps

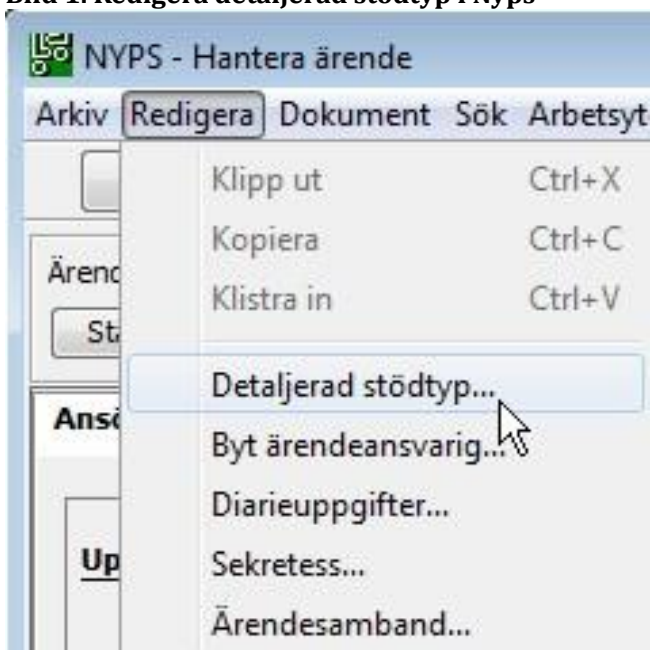
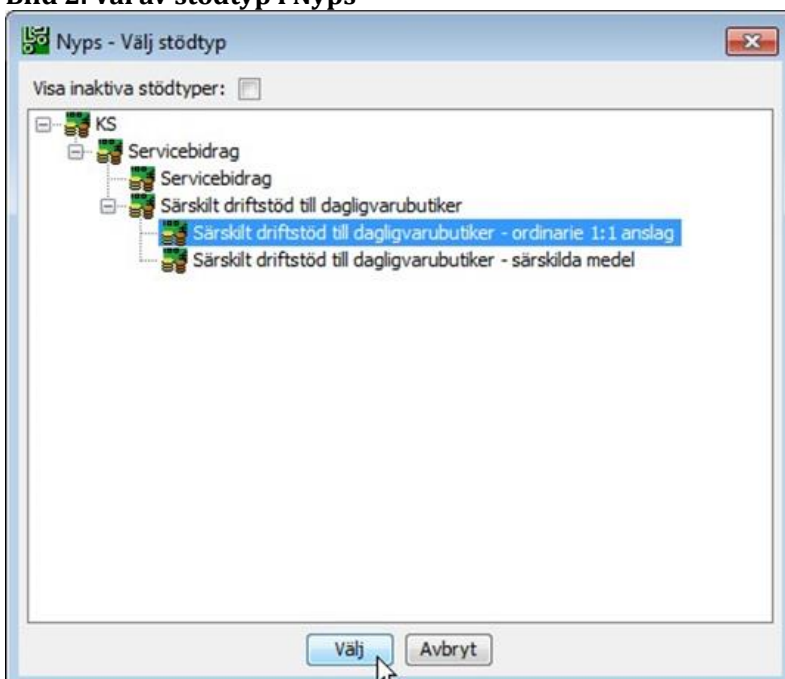

Bild 2. Val av stödtyp i Nyps

Bilaga 3 till Tillväxtverkets beslut 2016-03-01 (Dnr: 1.2.2-Å 2015-1739)

Ändring eller upphävande av beslut samt omfördelning och återkrav av fördelade medel

Länsstyrelse eller i förekommande fall berört landsting respektive samverkansorgan (stödmyndighet) ska snarast rapportera till Tillväxtverket om arbetet enligt detta beslut avbryts eller försenas.

Upplysning om omfördelning av medel

Medel som ej har beslutats av stödmyndighet före 15 september varje år 2016-2019 får omfördelas av Tillväxtverket.

Ändring av beslut

Tillväxtverket får ändra beslut om grund föreligger för omfördelning av medel mellan stödmyndigheter enligt regeringens beslut och detta beslut.

Stödmyndighet ska i förväg inhämta Tillväxtverkets godkännande vid:

- Ändringar av inriktningen på hanteringen av fördelade medel jämfört med detta beslut
 - Anstånd med rapportering
 - Annan väsentlig förändring, t.ex. om fördelade medel inte kommer att förbrukas.
- medel.

Upphävande av beslut

Tillväxtverket har rätt att upphäva hela eller delar av detta beslut om:

- Grund för omfördelning mellan stödmyndigheter föreligger enligt regeringens beslut och detta beslut.
- Beslut om fördelning av medel har fattats på grund av oriktiga eller vilseledande uppgifter från stödmyndighet.
- Beredningsarbetet inte bedrivs i enlighet med beslutet eller tillämpliga lagar och förordningar.
- Stödmyndighet bryter mot de villkor som är förknippade med tilldelade medel.

Återkrav av medel

Tillväxtverket har rätt att återkräva utbetalda medel med ränta från dagen för utbetalning om:

- Grund för omfördelning mellan stödmyndigheter föreligger enligt regeringens beslut och detta beslut och medel har betalats ut till stödmyndighet.
- Medlen har fördelats på grund av oriktiga eller ofullständiga uppgifter från stödmyndighet.
- Om stödmyndighet inte fullgjort sina förpliktelser enligt beslutet om tilldelade medel.

Revision

Tillväxtverket har rätt att hos stödmyndighet granska handläggningen och ta del av handlingar som kan ge upplysningar om beredningen av det särskilda driftsstödet till försäljningsställen av dagligvaror enligt förordning (2000:284) om stöd till kommersiell service.